

Troben a l'Arxiu de la Corona d'Aragó la prova que Pals tenia port marítim ja al s. XV

La investigadora Eva Sans relaciona l'existència de la infraestructura portuària amb Colom i la descoberta d'Amèrica

GIRONA | DANIEL BONAVENTURA

Feia molt temps que s'intentava provar l'existència d'un antic port a la vila de Pals. La investigadora Eva Sans, del Cercle Català d'Història, va provar fa dos anys i mig que Pals tenia port al segle XVII i XVIII. Però aquesta aportació, malgrat ser aplaudida, no va assedegar els defensors de la hipòtesi que Cristòfor Colom era català i va partir de la vila empordanesa de Pals en el viatge de la descoberta d'Amèrica, al segle XV, per comptes de Palos de la Frontera, a Andalusia, tal com estableix la història oficial. Però ara sí. Eva Sans va continuar investigant i assegura que ara ha trobat el document definitiu. Es tracta d'un "albarà" amb un "segell sigil·logràfic de la Cort de la Batllia del Castell de Pals" trobat a l'arxiu de la Corona d'Aragó, a Barcelona. Aquest document, datat al castell de Pals, a 29 de juliol de 1406, és un manuscrit del batlle de la vila, Joan Abril, i hi figura el nom de N'Antoni Vinyals, patró de llagut, de Palamós, el qual hauria carregat "al port de Pals" una saca de farina que havia de descarregar a Barcelona.

El segell incorpora l'escut de Pals al seu interior. Eva Sans afirma que "Pals, en ser vila Reial, tenia una cort Reial amb notari, procurador i tot un cos jurídic i legal, desconegut fins al moment, que actuaven a la vila.

La investigadora diu que fa molt temps que seguia la pista del document i s'ha mostrat "molt satisfeta" d'aquesta troballa perquè, si bé no certifica per si mateixa que Pals fos el punt de partida de les tres caravel·les, si que és condició imprescindible per demostrar que la vila tenia una activitat marítima i una infraestructura portuària, cosa imprescindible per ser el punt de partida del navegant que amb el descobriment del Nou Món va canviar el rumb de la història.

Segons Sans, el segell de l'albarà té un escut amb tres barres i el document aporta valuosos informacions per a les investigacions. "Aquesta troballa és d'extrema importància" afirma la investigadora del Cercle Català d'Història, entitat que qüestiona molts del tòpics que la història oficial dona per bons i busca proves per refutar-los, alhora que defensa noves tesis sobre els fets històrics.

Sans afirma que la troballa, fa dos anys i mig, de documentació que certifica l'existència d'un port a Pals als segles XVII i XVIII va suposar "una sorpresa per a les veus que havien negat la seva existència", i també va resultar sorprenent poder reconstruir la història d'uns fets i unes activitats marineres al litoral empordanès que havien caigut al pou de l'oblit.

"Ja fa temps que van sortir mariners i pescadors a Pals de la mà dels estudis sobre toponímia d'Anna M. Corredor", diu Eva Sans. Però faltava demostrar que Pals

tenia activitat marinera i un port operatiu "en el mateix segle en el qual el descobridor Cristòfor Colom va salpar cap al Nou Món". Sans també ha estudiat el segon viatge cap a les Amèriques i, segons ella mateixa va donar a conèixer fa ja uns mesos, en aquella ocasió s'hauria sortit de Barcelona i s'hauria fet una aturada de tres dies a Cadis per carregar queviures. Segons Sans, la història oficial està "esbiaixada" i ha fet desaparèixer "el paper de Catalunya i de la Corona d'Aragó en els fets de la Descoberta d'Amèrica". Hi ha, d'altra banda, "un gran desconeixement de la Marina Catalana. Al segle XIV els catalans arribaven regularment al canal de la Mànega i el mar del Nort, i també al Senegal.

Font del document:

<http://www.diaridegirona.cat/cultura/2011/02/01/troben-larxiu-corona-darago-prov-a-pals-tenia-port-maritim/462344.html>